

Tveganja otrok in mladostnikov na spletu

Marko Puschner

Točka osveščanja o varni rabi interneta Safe.si
Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

1. Mladi in internet
2. Varovanje zasebnosti
3. Prekomerna raba in zasvojenost
4. Spletno nasilje
5. Problematične vsebine na internetu
6. Vloga šole pri reševanju incidentov
7. Vprašanja

Kontrast:
Visoki
Normalni

Središče
za pomoč

Točka osveščanja o varni rabi interneta in mobilnih naprav za otroke, najstnike, starše in učitelje

Domov Nasveti Orodja Video Aktivnosti Starši Učitelji Novice

POČITNICE SO TU :)

Nekaj nasvetov za brezskrbne poletne počitnice

SAFE.SI VODIČ

Kako izbrisati Instagram račun?

Kako izbrisati Instagram račun?

Če smo se odločili, da Instagrama ne nameravamo več uporabljati, ga lahko izberemo. Če se preselimo na drugo družabno omrežje, smo se Instagrama naveličali ali pa smo ustvarili nov račun, potem je smiselno, da račun, ki ga ne

Spletni izzivi

Spletni izzivi so pozivi ali vabila k izvajanju različnih dejanj, ki jih običajno posnamemo, posnetek pa deliš na družabnih omrežjih. Različni izzivi so krožili še pred pojavom interneta, vendar so bili običajno omejeni na ozek krog ljudi (npr. na sošolce). S pojavom interneta, predvsem družabnih

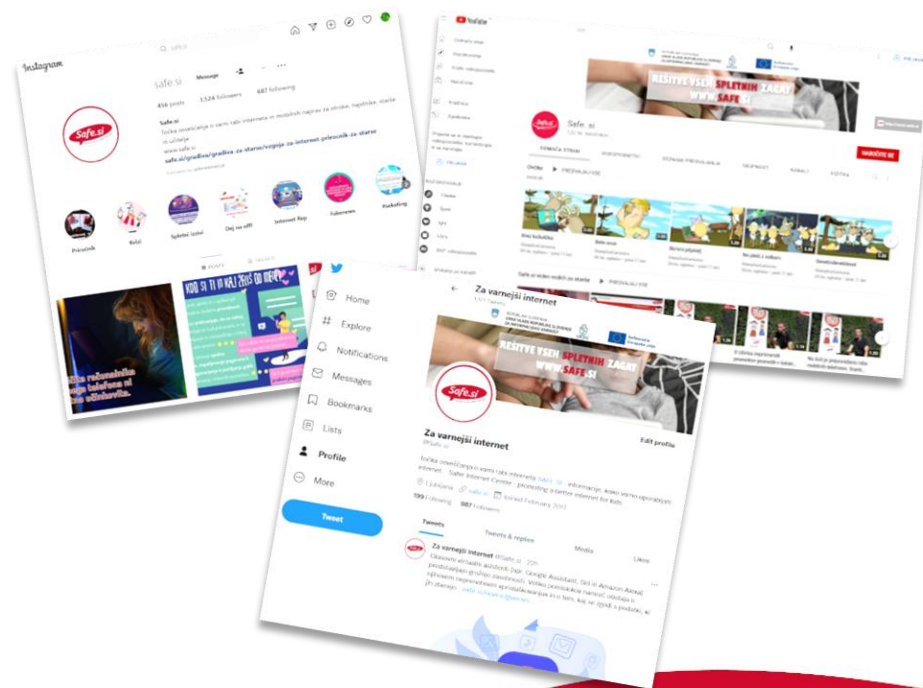

Internetni rep

Internet je privlačen za uporabo in radi ga uporabljamo mladi in stari. Pri uporabi pa nas lahko tudi zanese in nenadoma preveč časa posvetimo spletu, začnemo verjeti čisto vsemu, kar vidimo in preberemo ter se začnemo zglodovati po vplivnejših. V Internet repu Kajetan Dulmin na

Pridruži se nam tudi na:

- Instagram ([safe.si](https://www.instagram.com/safe.si))
- Youtube ([saferinternetsi](https://www.youtube.com/saferinternetsi))
- Twitter ([@safe_si](https://twitter.com/safe_si))

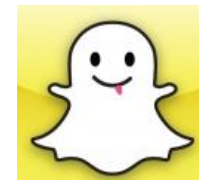

Mladi in internet

Kaj mladi počnejo na spletu?

Safe.si

- Gledajo videoposnetke in poslušajo glasbo,
- iščejo gradiva za šolo,
- iščejo informacije o temah, ki jih zanimajo,
- komunicirajo s prijatelji, sošolci, sorodniki, učitelji (e-pošta, klepetalniki, socialna omrežja, video klici),
- spoznavajo nove ljudi,
- objavljajo slike, videoposnetke in druge vsebine,
- komentirajo objave drugih,
- igrajo igre,
- ...
- **se izražajo in učijo komunikacije ter medčloveških odnosov.**

Tuegano vedenje

Safe.si

Nerazumevanje interneta

Safe.si

Internet je javni prostor, kjer pa imamo občutek lažne varnosti in anonimnosti

55 %

osovnošolk je že doživelo vsaj eno od oblik spletnega nadlegovanja.

49 %

osovnošolcev je že doživelo vsaj eno od oblik spletnega nadlegovanja.

64 %

srednješolk je že doživelo vsaj eno od oblik spletnega nadlegovanja.

54 %

srednješolcev je že doživelo vsaj eno od oblik spletnega nadlegovanja.

Objave na internetu močno vplivajo na počutje mladostnikov

45 % najstnikov že v osnovni šoli primerja svoj obraz in telo s popolnimi podobami vplivnežev na spletu

61 % srednješolcem se zaradi spletnih objav včasih ali pogosto zdi, da so življenja drugih boljša kot njihova

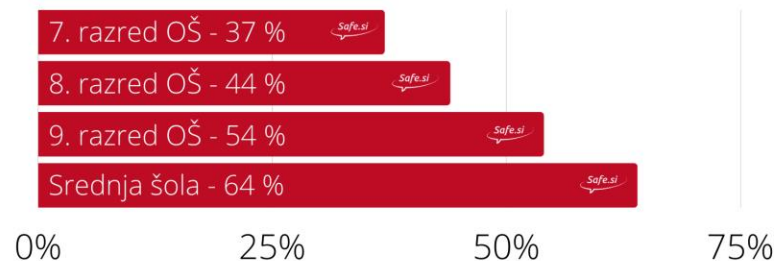
43 % osnovnošolskih najstnikov včasih ali pogosto svojo sliko, ki jo naredijo z mobilnim telefonom, opremi s filtri

33 % dijakinj razmišlja o izboljšanju videza z operativnim posegom

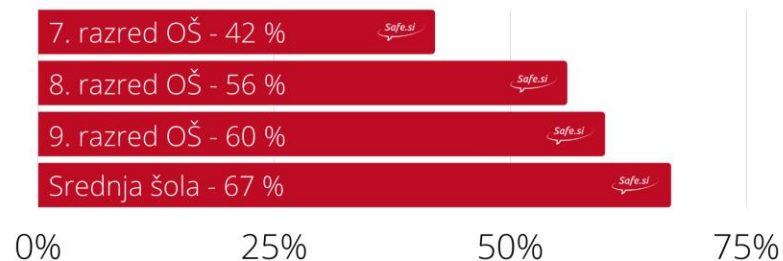
Najpogostejši razlogi za slabo počutje najstnikov

1. Izključenost iz skupine sošolcev na družabnem omrežju
2. Norčevanje iz njih na spletu
3. Objave z zabav, na katere niso bili povabljeni
4. Dolgo čakanje na odgovor na poslano sporočilo
5. Negativni komentarji na njihovo objavo
6. Nihče ne všečka njihove objave

Najstniki, ki jim primanjkuje spanca zaradi uporabe interneta

Najstniki, ki menijo, da so na internetu ljudje bolj nesramni in zlobni kot v živo

Vir: Safe.si, FDV, 2022

Čarobna paličica, ki bi rešila vse
probleme, ne obstaja!

Kar je enkrat na
internetu, tam ostane
za vedno!

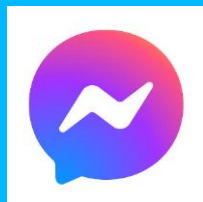
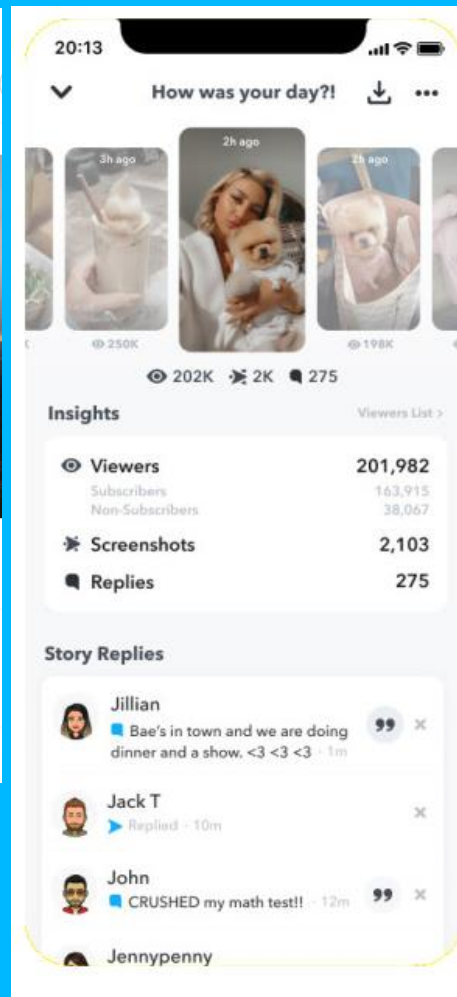
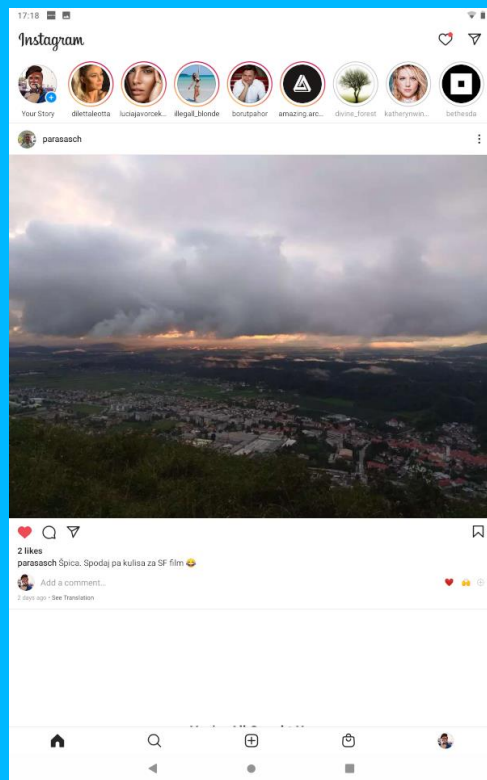
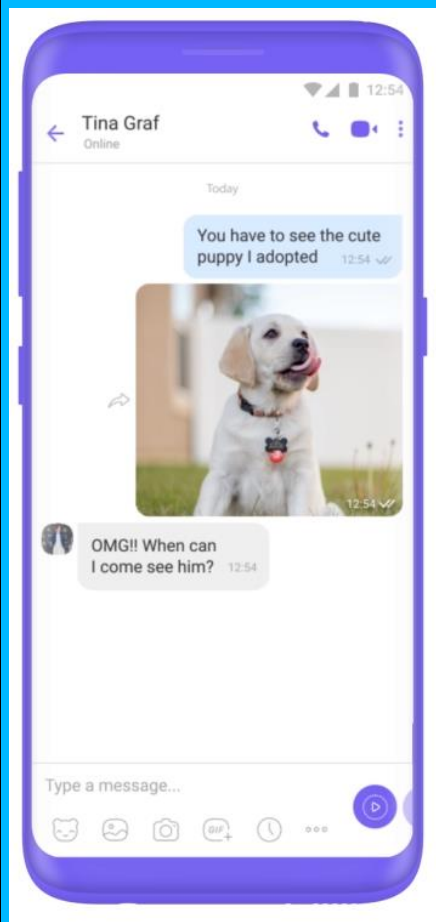

Nezavedanje posledic

Najbolj uporabljana družabna omrežja

Safe.si

Safe.si vodiči po družabnih omrežjih

**Kako izbrisati
Instagram račun?**

**Nastavitve telefonov
in tablic za dobro
počutje**

**Varnost in zasebnost
na Instagramu**

**Varnost in zasebnost
v aplikaciji Viber**

**Varnost in zasebnost
v aplikaciji TikTok**

**Varnost in zasebnost
v aplikaciji
Messenger**

**Varnost in zasebnost
v aplikaciji
WhatsApp**

**Varnost in zasebnost
v aplikaciji Snapchat**

Prekomerna raba in zasvojenost

Safe.si

IMATA STARŠA
RAJE SVOJ TELEFON
KOT MENE? 😞

**VAŠ OTROK POTREBUJE
VAŠO POZORNOST.
NE ZANEMARJAJTE GA ZARADI
MOBILNEGA TELEFONA.**

Za razvoj otroka je najpomembnejši dober odnos in pristen stik s starši.

6-9 let

DO 1 URE NA DAN

10-12 let

DO 1,5 URE NA DAN

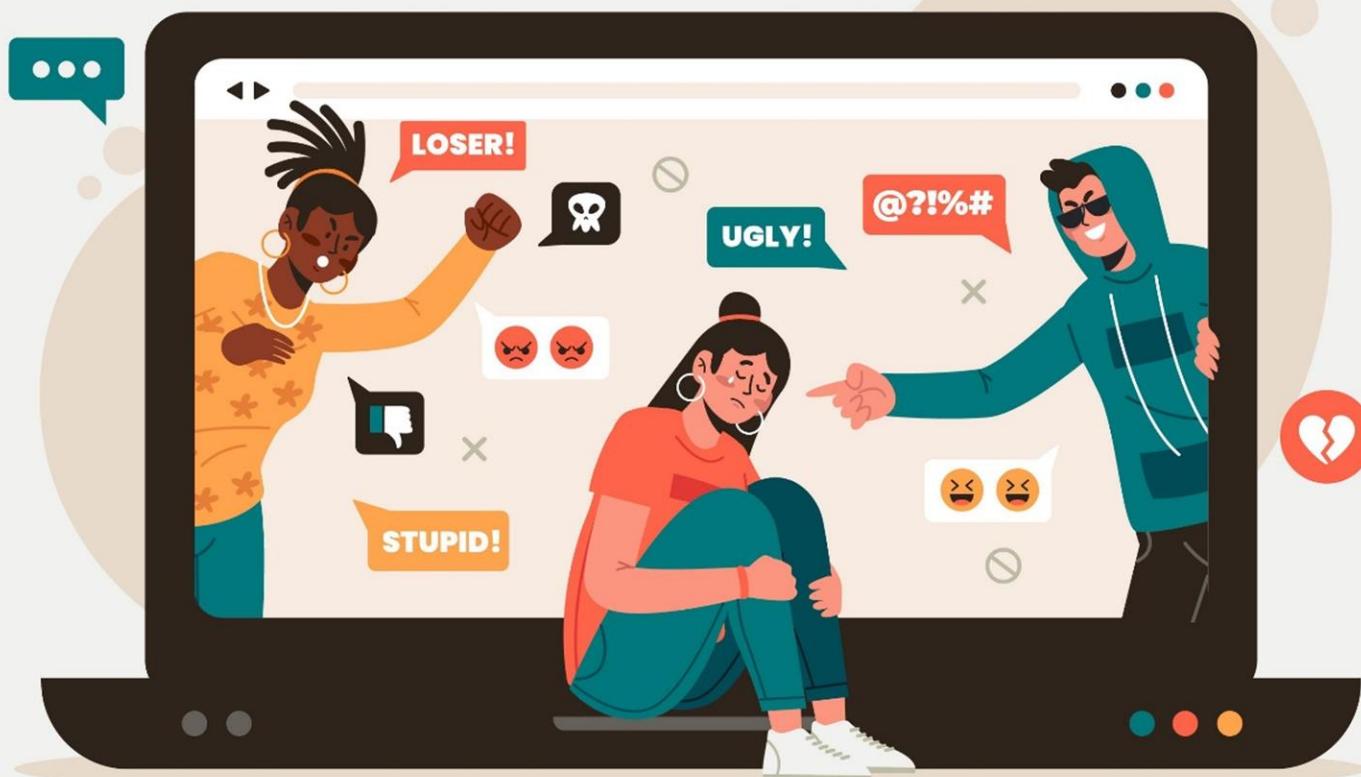
13-18 let

DO 2 URI NA DAN

Kdo izvajaja spletno nasilje?

Kdo si ti, ki se pogovarjaš z menoj?

Safe.si

On internet some things are not what they seem to be.

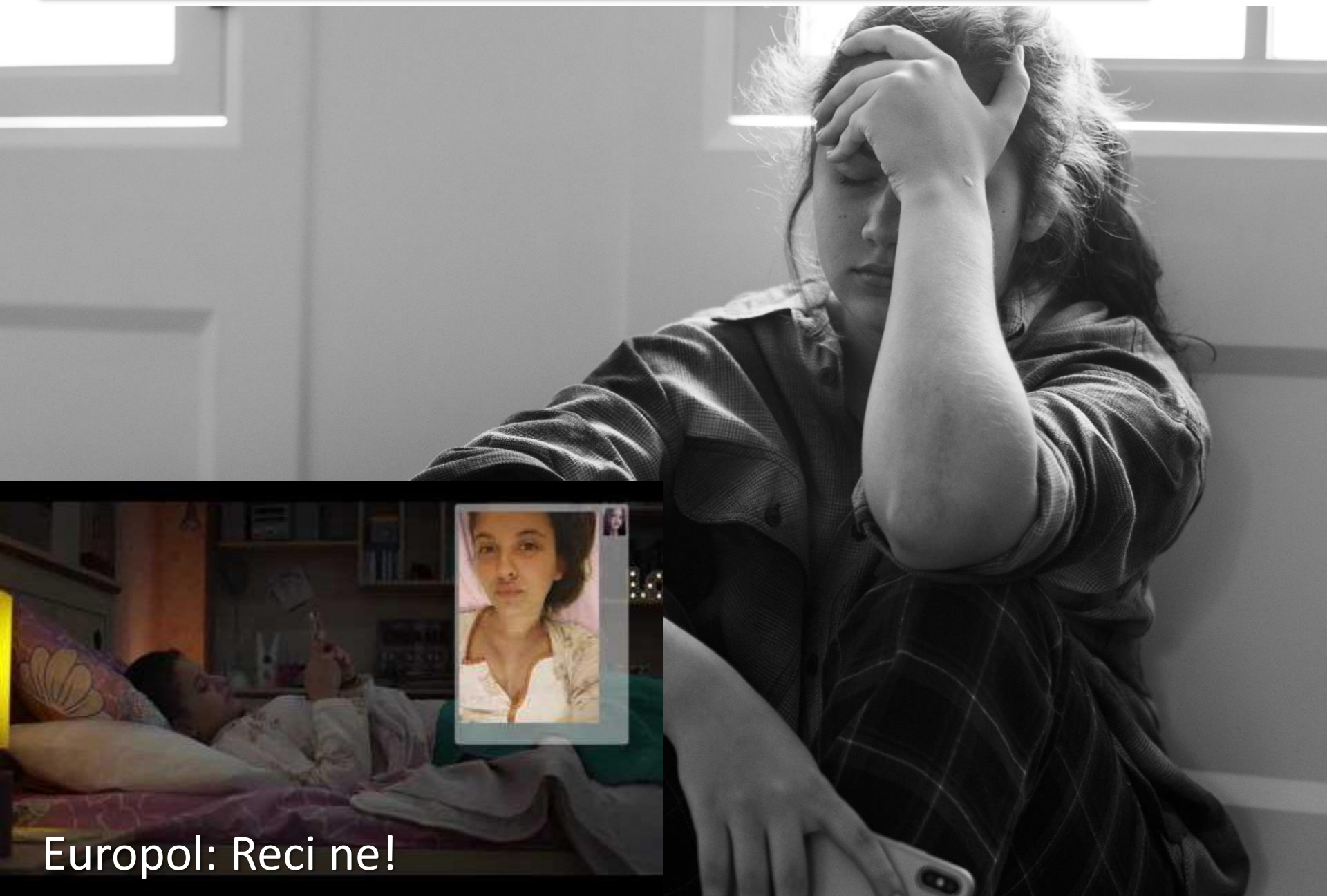
Be aware and enjoy the web at its best.
Know how to surf safe.
Go to www.internetsegura.br and learn more.

Tudo começa aqui a partir deste veículo de comunicação e por quaisquer instituições, Ministério Público Federal, Conselho Superior de Informática, Fundação de Proteção à Criança, Tabaco, ANP, Ministério, Câmara e ANP, Salmem Brasil, Google, Microsoft, Java, AOL, S, Netbios, S, P-Secure, Citicorp, entre outras.

Izsiljevanje, grožnje in prevare

Safe.si

Europol: Reci ne!

PREJEL ŽALJIVI MEME

Safe.si

Created by Freepik

JOKAL VES DAN

NE HRANI TROLOV

Nedovoljeno snemanje in objavljanje

Safe.si

Zdravo Tukaj emanuel.Umrl sem v ljubljani, leta 2017.Imam rdeče oči, in veliko modric,in zelo velika strašljiva usta,pa sem se odločil za tole. Če sem jaz trpel boste tudi vi, če ne storite, kar vam rečem. Pošljite to sporočilo 20 osebam. Če tega ne storite, me boste danes ob pol noči videli blizu vaše postelje 🐾 In to ni šala! Verjemite,ne lažem! Samo naredite ker sem rekel, in bo vse v redu. Ena deklica je prebrala sporočilo in se nasmejala in ga zbrisala.Drug dan je njen oče videl da je bila nad posteljo krvava sled. Pogledal je pod posteljo,nato pa videl napis "mrtva je". Nek deček pa je videl sporočilo in takoj poslal 24 osebam(4 več kot je potrebno).Rad ga imam in ga vsak dan pazim ,da je varen.Ti pa imaš 5 minut 😊. Če ne pa....

Lažni profili, udiranje v račune

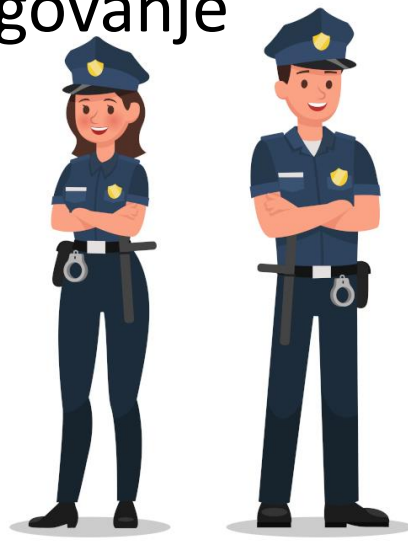
Izključevanje iz skupin

Slika: [George Bonev](#) na [Unsplash](#)

Nasilje povezano s spolnostjo

- Deljenje golih posnetkov
- Izsiljevanje z intimnimi posnetki ali informacijami
- Predelave fotografij in videoposnetkov s spolno vsebino
- Izpostavljenost pornografiji
- Spolno nadlegovanje
- Grooming

**Obvezna prijava
policiji!**

Posledice: čustvene socialne pravne

Slika: [Xavier Sotomayor](#) na [Unsplash](#)

- žalost
- sram
- zmanjšana samozavest
- ponižanje
- tesnoba
- osamljenost
- izločenost
- stiska
- zaskrbljenost
- nočne more
- izgubljanje ali pridobivanje teže
- zdravstvene težave

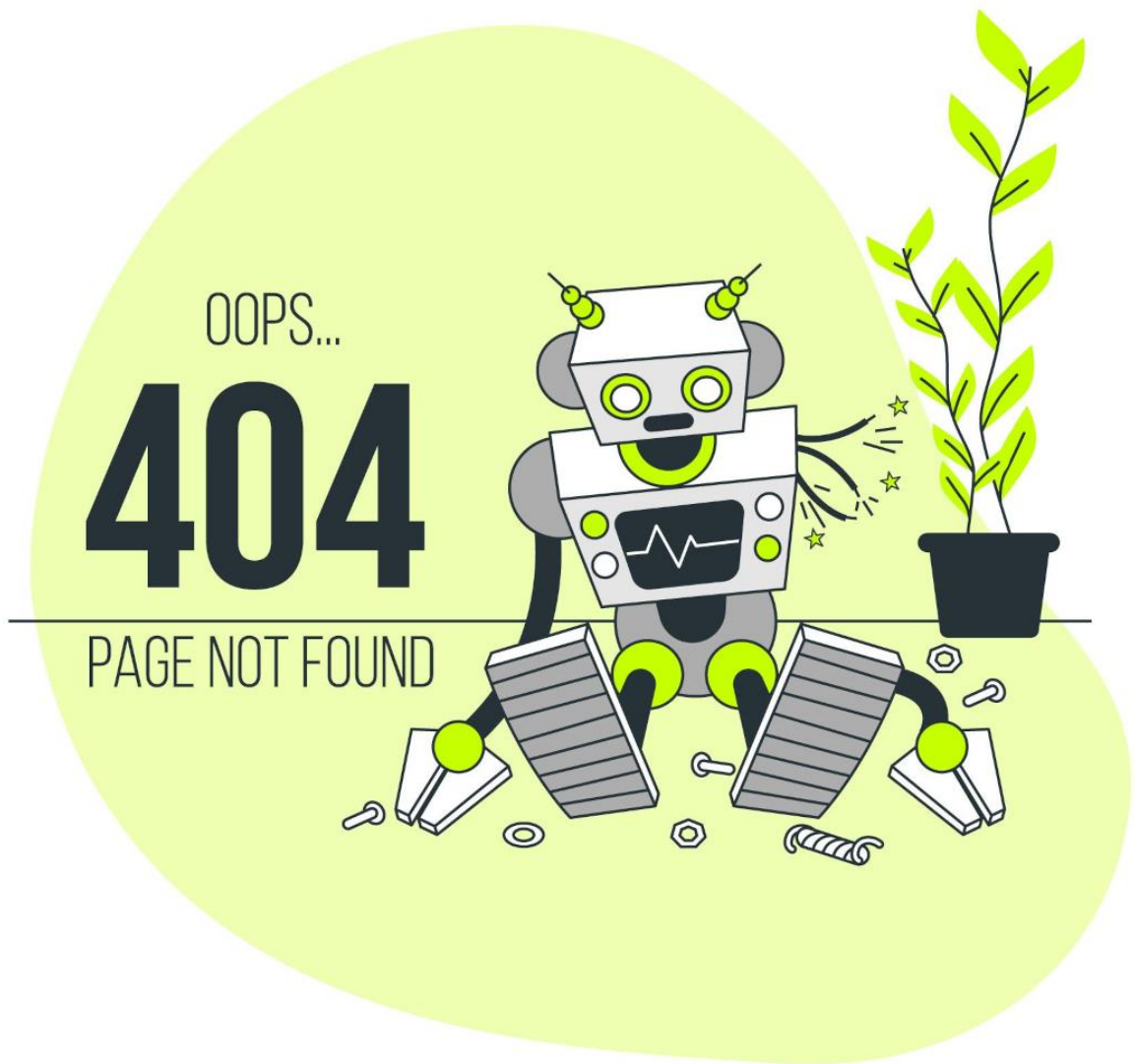
Spletno nasilje ima lahko enake ali hujše posledice kot druge oblike nasilja.

- nezmožnost učenja
- jeza
- strah
- nespečnost
- izostajanje od pouka
- umikanje iz družbe
- depresija
- samopoškodovanje
- jemanje drog
- samomorilne misli

Normalizacija spletnega nasilja

Neprimerne vsebine so sestavni del interneta. Pri brskanju se otroci in mladostniki srečajo s:

- posnetki nasilja,
- vsebinami, ki spodbujajo k samopoškodovanju in samomoru,
- sovražnim govorom,
- žaljivim govorom,
- pornografijo, erotiko in akti,
- kriminalom,
- rasizmom, nestrpnostjo,
- sovražnimi simboli,
- radikalnimi vsebinami,
- ...

Nerazumevanje teh vsebin lahko vodi v napačne predstave o medčloveških odnosih, nasilju in spolnosti.

Spletni izzivi - challenges

- Spodbujajo ustvarjalnost, gibanje, druženje
- Urijo različne veščine
- Spodbujajo, da narediš kaj dobrega za druge
- Pregarjajo dolgčas
- So zabavni

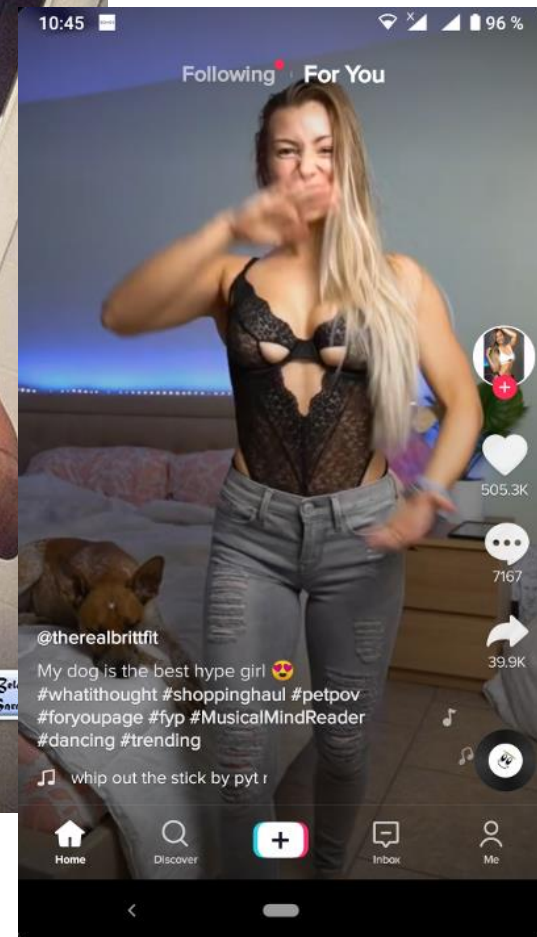
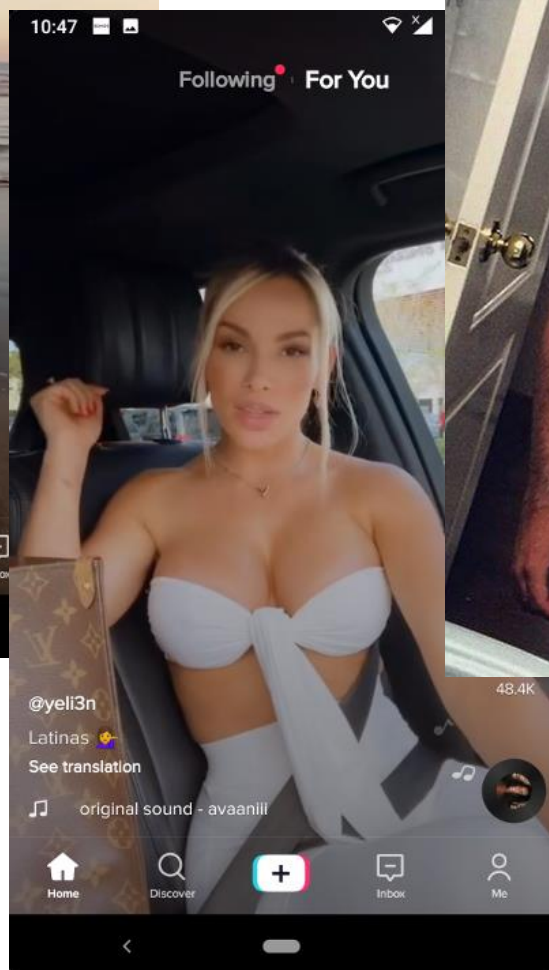
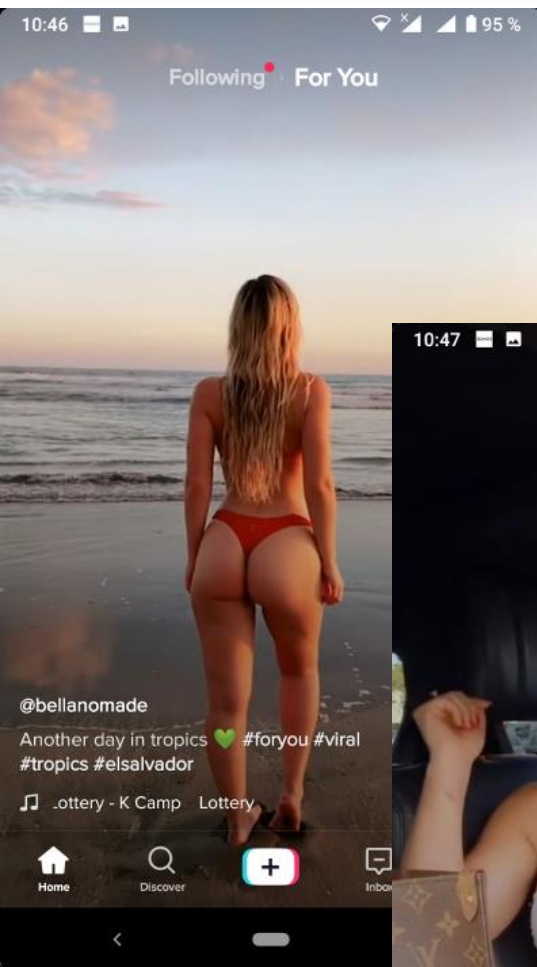

- Povzročajo strah, gnus, nasilje
- Ponižujejo in žalijo
- Zahtevajo, da jih izvedeš, ali ti grozijo, če jih ne
- Spodbujajo k dejanjem, pri katerih se lahko poškoduješ
- Ogrožajo življenje

Vplivneži in mladi

Vpliv na samopodobo?

Vrednote?

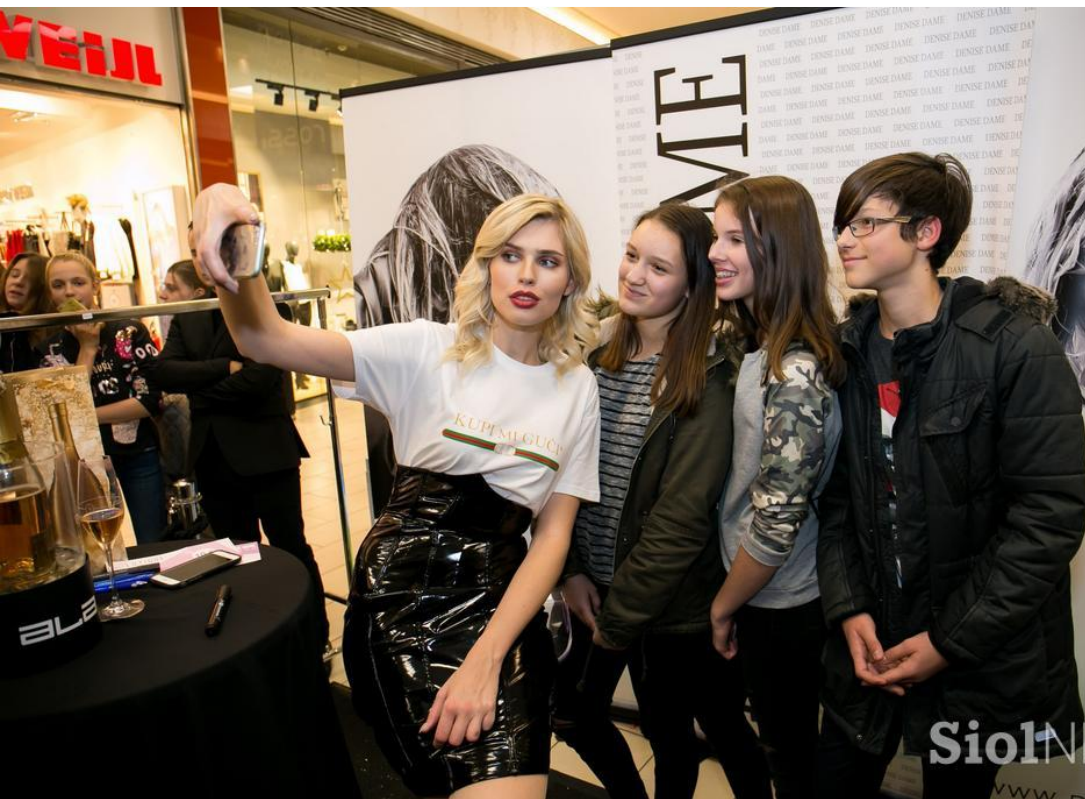

Jezik?

Sporočila?

Kakšen upliv ima Denise na najstnike?

Safe.si

 OnlyFans

Vir: SiOL

Vplivneži in prikrito oglaševanje?

Zanima me...

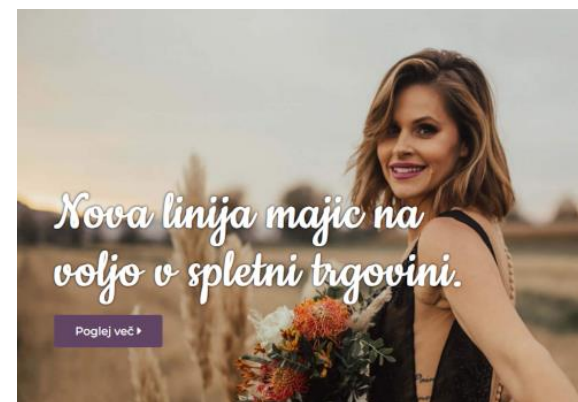
Kaksne so cene za storije, objave? Od česa so odvisne?

Zdaj pa k cenam.

Včasih (pred kupovanjem sledilcev) je veljalo 5000 sledilcev = 50€ za objavo, 10.000 sledilcev = 100€ za objavo, 15.000 sledilcev = 150€ za objavo...

Trenutno so se cene vsaj podvojile. Ena objava za 10.000 realnih sledilcev se giblje med 100 in 500€, za story pa med 20 in 100€ na story. Večinoma.

Coolmamacita

Vloga šole pri reševanju incidentov

Safe.si

Vloga vodstva šole pri incidentih

Pred incidentom:

- Poskrbeti za temeljne dokumente, ki opredeljujejo možnosti razreševanja incidentov (vzgojni načrt in pravila šolskega reda)
- Jasno predvideni ukrepi ob nespoštovanju pravil
- Dobri odnosi v kolektivu
- Izobraževanja

V primeru negotovosti
poiskati zunanjo
pomoč!

Med incidentom:

- Hitro ukrepanje
- Zaščita žrtve, obvestiti starše
- Prijava na **Policijo**, če gre za (potencialno) kazniva dejanja
- Blaženje posledic dejanj (npr. odstranitev neprimernih vsebin)

Po incidentu:

- Razgovori z žrtvami, storilci in njihovimi starši
- Sproži disciplinske postopke v skladu z internimi akti
- Dodatna izobraževanja o tematiki zaradi katere je nastal problem

Vloga učitelja pri reševanju incidentov

Pred incidentom:

- Dobro poznavanje internih aktov šole
- Seznanitev učencev s pravili in posledicami nespoštovanja
- Striktno uveljavljanje pravil
- Pozornost na vedenje učencev in morebitne konflikte in poročanje svetovalni službi oz. vodstvu šole

Med incidentom:

- Ko izve za incident, takoj obvesti ravnatelja in svetovalno službo
- Pomoč žrtvi
- Zavarovanje dokazov

Po incidentu:

- Umiriti strasti in zgladiti spor med vpletenimi
- Razredna ura na temo incidenta

Teme varne rabe interneta
dnevno vključuje v pouk.

**Preventiva je boljša
kot kurativa!**

Učenci so učenci šole 24 ur na dan.

SPLETNO NASILJE IN SPLETNE ZLORABE OTROK IN MLADOSTNIKOV

Priročnik za strokovne delavke in
delavce centrov za socialno delo
in druge strokovnjake

PROBLEMATIKA SPLETNE VARNOSTI V ŠOLAH

SMERNICE ZA VODSTVA ŠOL

Zloženko: Duševno zdravje in internet

Zloženko: Spletni izzivi - da zaradi njih ne bo bolela glava

Plakat Sem OK takšen, kot sem

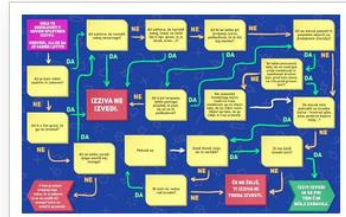
www.safe.si/orodja

Zloženko Ljubezen v digitalni dobi

Zloženko: Spletne laži

Drevo odločanja: Spletni izzivi

Drevo odločanja: Prejel si verižno pismo

Drevo odločanja: Prejel/a si golo fotografijo nekoga.

Drevo odločanja: Ne bodi nema priča spletnega nasilja

Drevo odločanja: Sextortion

Drevo odločanja: Objaviti posnetek prijatelja?

**Vzgoja
za internet**

PRIROČNIK ZA STARŠE

ELEKTRONSKA IZDAJA

WWW.SAFE.SI

Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA INFORMACIJSKO VARNOST

**SMERNICE
ZA UPORABO
ZASLONOV
PRI OTROCIH IN
MLADOSTNIKI**

Priporočila slovenskih pediatrov za starše

10 nasvetov za starše otrok,
starih od 3 do 6 let

„Mami, a mi daš telefon?“

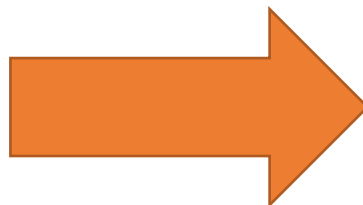
Sofinancirano s pomočjo Instrumenta
za povežovanje Evrope Evropske unije

Naši kolegi v Italiji

Safe.si

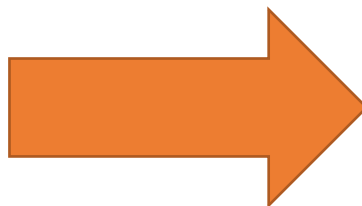
www.safe.si

www.generazioniconnesse.it

www.e-tom.si

www.azzurro.it

Napovedujemo:
Dan varne rabe
interneta 2023

KDAJ?

Vprašanja?

Hvala!
info@safe.si

Več informacij poiščite na
www.safe.si

